

הוריו היו יורדים מארץ-ישראל. הרב צ'ארלס כהנא הפך לרב בפרבר פלאטבאש ליד ניו-יורק, והקים שם בית ציוני. זאב ז'בוטינסקי ביקר בביתו. בנו מארטין (הוא מאיר) שנולד ב-1 באוגוסט 1932, חונך באווירה ציונית מובהקת. הצטרף לבית"ר בהיותו ילד, התפאר אפילו שורק עבניות על ארנסט בוויין, שרהחזיק הבריטי האנטי-ציוני, בשעה שהו ביקר בניו-יורק. אותו זמן למד בישיבה.

למרות זאת לא מצא כל צורך לעלות לישראל, כפי שעשו רבים מתבריו בבית"ר, ערב הקמת המדינה או למחרת היום. הוא נשאר ליד סיר-הבשר האמריקאי. ניסה להשיג רשיון של עורר-דין ונכשל בבחינות, הוסמך כרב (רק אז הפך מארטין למאיר) וקיבל עבודה בקהילה, אך נאלץ ממנה כעבור זמן קצר.

גם כשנשא אשה, לא הקים בית בארץ, — אף שאחיו, נחמן, כיום פקיד במשרד-הדתות, הטיק את המסכנה מהשקפתו ועלה. הביקור הרציני הראשון של מאיר כהנא בישראל היה ב-1963 — כשכבר היה בן 31. ביקור זה נשא אופי של מסע-ציידי. הוא חיפש קאריירה. (קודם לכן שהה כמה חודשים בכפר-הרוא"ה).

ערב צאתו סיפר שקרוביו שתוך שנה יהיה שר בממשלת ישראל. לאמו דיווח בגאווה מהארץ שנתקבל לשיחה אצל שני הרבנים הראשיים — והור' סוף, שמעולם לא זכה רב אמריקאי כה צעיר לכבוד כה רב. הוא גם סיפר על משרה בכירה שהוצעה לו, כביכול, באוניברסיטת בראזיל, כראש המחלקה ליחסים בינלאומיים. אולם כהנא לא הפך לשר, לא קיבל משרה אקדמית והרבנים הראשיים לא הציעו להרפתקן הצעיר משרה זוהרת.

מאוזב ומתוסכל חזר לארצות-הברית. מסעיה-ציידי נכשלו.

הפירר - כסוכן מזדיעין

ה גיבור לא שירת בצבא, הציוני לא עלה לציון. והיהודי הגא העלים את זהו זהו הפרשה המוזרה ביותר בחייו של מארטין-מאיר כהנא. הוא הפך למייקל קינג.

הדבר קרה סמוך לשתי נקודות-מפנה בחייו של כהנא — התחברותו עם יוסף חורבה, ופתיחת הקאריירה הפוליטית שלו.

זכאן שוב מוזקרת לעין הקבלה מוזרה עם דרכו של הפירר הגרמני. היטלר הגיע לפוליטיקה בדרך אפלה מאוד. למחרת מילחמת-העולם, בהחלימו מהתקפת-הגאזים, העבירו הצבא הגרמני למחלקת-המודיעין, שעסקה בפעולות בילוש בזירה הפנימית — במגמה לערער את המישטר הדימוקרטי במדינה. אחרי הפיכת-הגנפל הקומוניסטית במינכן, פעל היטלר כמלשין, הצביע על אנשיה-שמאל שהשתתפו בהפי' כה. הם הוצאו-להורג על-ידי הצבא בו במינכן.

לאחר-מכן הוטל על היטלר להסתגל לאירגונים שונים, ימניים ושמאליים, כדי לדווח עליהם לצבא. בהופיעו באסיפות אירגונים אלה, גילה היטלר שיש לו הכישרון לנאום ולהשפיע על אנשים. הוא בחר באגודה לאומנית קטנה, אליה הגיע כסוכן המודיעין, השתלט עליה בעזרת ידידיו בצבא — וכך נולדה המפלגה הנאצית.

מה היתה תרומתם של שירותי-הביון האמריקאיים לקאריירה של מאיר כהנא?

חלק מהתשובה חבוי, בלי ספק, בדמותו המיסטרית של יוסף חורבה (או צ'ורבה), יהודי שגדל, כמו כהנא, בפרבר פלאטבאש, ושהיה חבר כמוהו בבית"ר בנעוריו. כאשר נתקל כהנא שוב באיש זה, היה חורבה מרצה במיכללת חיל-האוויר האמריקאי באלאבאמה — אחד המוסדות העיוניים של מערכת-הביטחון. לימים נודע כאדם שיש לו גישה ישירה למקורות-הביון של מערכת-הביטחון.

מוסדי-הביון האמריקאי היה אז מודאג מאוד מענייני התנועה נגד מידחמת ויאטניאם באוניברסיטאות. הוא הקים אלפי אירגונים מוסווים — שהתיימרו להיות אגודות סטודנטים, מכונים-מחקר, קבוצות פוליטיות — כדי להילחם בתנועה זו, להטיף נגדה, וגם להסתנן לתוכה ולפוצצה. היתה זאת הודמנות-זהב להרפתקנים, טיפוסים מקבוצות-השוליים המטרופות, בלאה פוליטית מכל הסוגים, לזכות בתמיכה כספית של מוסדות-הביון — ס.א.א.א.י, אף.בי.א.א.י, ואחרים — שהשקיעו הון-ענק בנסיונות אלה. כפי שנתפרסם בניתיים בחקירות רשמיות הועברו כספים אלה בדרכי-סתר שונות, באמצעות "נדבנים" ו"מכונים-מחקר" מדומים. יוסף צ'ורבה הקים מכון פיקטיבי בשם "יועצי-מחקר מאוחדים", בעל כתובת

אבל כהנא וחורבה לא יכלו לזחות גופים מיסתוריים אלה. הצמד כהנא-חורבה הקים קודם כל את "תנועת ה-4 ביולי" (על שם יום-העצ' מאות האמריקאי). כבר אז היה כהנא ארכי-פטריוט — אלא שאז היה זה עדיין פטריוט טיוס אמריקאי, שהשתלם יותר.

התנועה נועדה, לגייס בקמפוסים האמריקאיים תמיכה במילחמת ויאטניאם, ולהי' לחם ב"התפשטות התנועות הרדיקליות השמאליות" — שרבים ממנהיגיהן היו יהודים. עובדה שלא נעלמה, כמובן, מעיני שירותי-הביון האמריקאיים.

תנועת ה-4 ביולי פירסמה מודעה בחתימת "יוסף חורבה, יור' מייקל קינג, מנהל". היא הקימה, לדבריה, סניפים בשישה קמפוסים.

נוסף על הכתובת הפיקטיבית היקרה בשדרה החמישית היתה

כהנא נואם מוקף קומץ מעריצים, שאחדים מהם נראים כמופרעים, נואם כהנא בירושלים, בשעת ניסיון-הנפיל שלו להפריע להפגנת האלפים למען החזרת עקורי בירעם ואיקרית. הדמות בעלת הכומחה באמצע, היא גבר. כהנא לא אסף אז יותר מעשרים אנשים, הסתלק כשראה מולו 5000 איש.

לצמד גם דירה יקרה באינסיטייד, רובע יקר ביותר. היא נשכרה עדישם מייקל קינג, אולם משפחתו של כהנא לא ידעה על כך. — לשם מה? "כדי לעשות רושם על לקוחות אפשריים." היא פונתה בסוף 1967 — והצמד השאיר אחריו חוב בסך 160 דולאר, שלא שולם.

ידידתו הקרובה ביותר של הפירר הגרמני התאבדה בנסיבות מיסתוריות, ערב עלייתו לשלטון. זה קרה גם לידידתו הקרובה ביותר של מייקל קינג. נערה בת 22, בשם הלא-יהודי גלוריה ג'ון דארגניו, דוגמנית במיקצועה, שהתקשרה אל קינג, קפצה מגשר קווינסבורו ונהרגה. מייקל קינג נשאר קשור אליה גם אחרי מותה, כשחזר שוב להיות מאיר כהנא, והניח לא טעם ורדים על קברת.

לא ברור אם הנערה ידעה ששמו האמיתי של קינג הוא כהנא, וכי הוא נשוי ואב לארבעה ילדים.

סוכן בשכר של האף.בי.איי.

א חרי שכל הפרטים האלה פורסמו על-ידי ניו-יורק טיימס, מצא כהנא, כנראה, לנכון לתרעם בצורה כלשהי, כדי להסיר מעליו את החשדות. הוא עשה זאת בראיון שהעניק לירחון-העירום האמריקאי, פלייבוי, שפורסם השבוע.

הראיון מאשר את עיקר החשדות — ומעלה חשדות חמורים עוד יותר. **בפעם הראשונה מודה כהנא שפעל בשירות הכולשת הפדרלית האמריקאית — אף.בי.איי.**

מספר כהנא: "בתחילת שנות ה-60 הקמנו, חברי ואני, מכון למחקר. עבדנו הרבה למען המישל האמריקאי — מישרד-החוץ, הפנסטגון. ב-1963 ביקשה מאיתנו סוכנות ממשלתית לערוך מחקר בקרב קבוצות קיצוניות, במיוחד בימין."

כהנא לא רצה לספר איזו סוכנות היתה זאת. רק תחת לחץ המראיין האמריקאי, הודה: "טוב, אז זה היה האף.בי.איי. שהתקשר עימנו... ביצענו עבודה תמורת תשלום."

איזה מין עבודה? מה נקרא "מחקר"? מה היה השכר?

כהנא: התבקשנו לחקור את אגודת ג'ון בירץ'... נעשיתי, איפוא, חבר באגודה, פטוקים מעטים, אך הרבה סימני-שאלה.

ראשית: מדוע אמר תחילה "קבוצות קיצוניות, במיוחד בימין", אך מזכיר לאחר-מכן רק קבוצה אחת? מן הניסוח הראשון ברור שביצע "חקירות" גם לגבי קבוצות לא-ימניות, ולגבי מיספר קבוצות. מדוע הוא מתחמק מלגלות זאת?

נראה שכהנא סבור שבידול אחרי קבוצה אנטי-שמית שנואה ייראה מכובד יותר מבידול אחרי קבוצות שמאליות, כמלשין בשכר.

שנית: אגודת ג'ון בירץ' (הנקראת על שם סוכן אמריקאי, שהסתגל לטין ונעלם שם) היא אגודה פאשיסטית מובהקת, בלי הסוואה. מדוע היה האף.בי.איי. זקוק דווקא לשני יהודים כדי לחקור אגודה זו, שלתוכה הסתגנו מאות סוכני אף.בי.איי.? כל זה תמוה ביותר, וגם לא כל-כך משכנע.

הדבר הבטוח היחידי הוא שמאיר כהנא היה חבר בכת הפא' שימטית הקיצונית ביותר בארצות-הברית, והיה לו די זמן להשתלם בשימושתיה.

בצורה זו גם מוצא כהנא אליבי לפרט הבלתי-נעים, שנתגלה קודם לכן: שהסתיר את זהותו היהודית, התיימר להיות נוצרי ונשא שם נוצרי, אליבי מושלם: "הצטרפתי (לאגודת ג'ון בירץ') תחת השם מייקל קינג. מובן שאי-אפשר היה להצטרף לחבורה זו בשם מאיר כהנא. כיליתי עימם שנתיים וחצי ולמדתי הרבה."

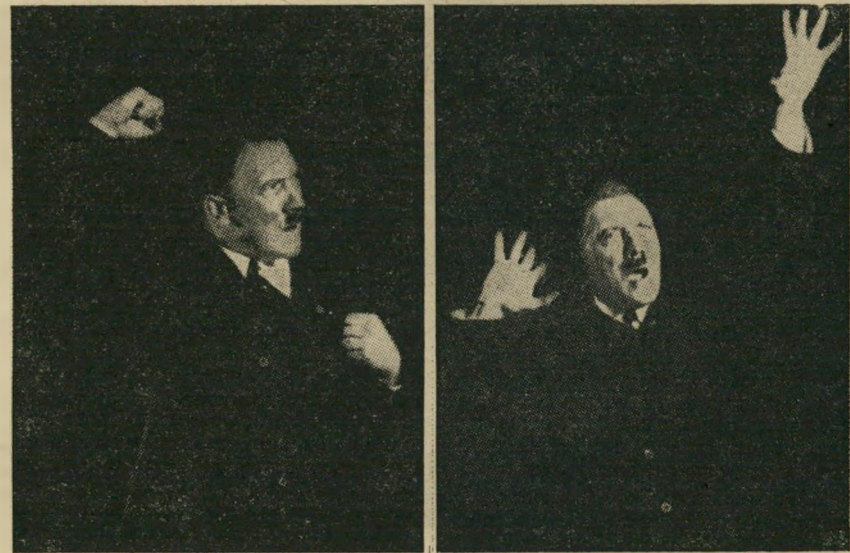
שתי המילים האחרונות נכונות, כלי ספק, הספק מתעורר לגבי השאר.

ועוד תוספת קומית ממש: "פעם אחר פעם היה עלי למצוא תירוצים כדי שלא להשתתף בפגישות שהיו בערב-ישבתות."

זוהי כמעט קומדיה: רב אורתודוכסי, בשליחות בשכר של הבולשת, חבר בקבוצת אנטי-שמנים מטורפים, מקפיד על מיצות השבת. צוחק בשולי העולם התחתון הפוליטי, בשטח-ההפקר בין שיגעון וסרט-בלשי זול.

מישחקי הליגה

מ דוע חזר קינג להיות כהנא? זה קרה ב-1968. הכל תלוי בטיב העיתוי.

הפירר נואם

תצלומים אלה נלקחו מסידרה שצולמה על-ידי צלמו הפרטי של היטלר, ושפורסמו רק אחרי מותו. היו אלה תצלומי ניסיון, שבהם בתן היטלר את מוצאו היהודי שלו לצורכי נאומים, אותן גיבש במשך שעות ארוכות לפני הראי. מאזיניו היו משוכנעים שהוא אחוז התרגשות עלאית למען גרמניה.

פיקטיבית — תיבת-דואר וטלפון — בשדרה החמישית היקרה של ניו-יורק. השותף שלו היה אחד מייקל קינג — הוא מאיר כהנא החדש.

מייקל קינג, נוצרי

ה מיבצע כולו לבש אופי אפולוי, כמעט מחתרתי. כהנא הציג את עצמו לא רק בשם הברזי — מייקל קינג — אלא גם כזהות בדוייה.

לדברי אחד העדים, טען שהוא כתב של שירותי-ידעות אפריקאי, ושהוא שייך לכת הפרסבסטרית — הכנסייה של סקוטלנד.

מדוע העלים את מוצאו היהודי הגא? מדוע התחפש לגוי, כאחד מאותם יהודי-גטו בזויים שהוא שופך עליהם אש וגפרית בספרו? לדבריו: "כדי להשיג עמדה יותר טובה, ולעשות רושם טוב יותר." כעבור שנים, כשנשאל על-כך, "לא יכול היה להיזכר" שהציג את עצמו כנוצרי.

מניין באו הכספים לגוף החדש? "אירגונים ואיגודים מיקצועיים."